

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми новітньої літератури в школі

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **014 Середня освіта**
014.01 Українська мова і література

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “27”серпня
2019р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми новітньої літератури в школі
Викладач (-і)	кандидат філологічних наук, доцент Баран Євген Михайлович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	evgen23@i.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультаційних годин викладачів кафедри української літератури
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є історія української літератури XIX-XXI ст. крізь призму основних проблемних вузлів її розвитку.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історія України; • історія літературознавства; • історія філософської думки; • соціологія; • психологія; • педагогіка; • порівняльне літературознавство. 	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Актуальні проблеми новітньої літератури в школі” є ознайомлення студентів із провідними ідейно-естетичними тенденціями літературно-мистецького життя в Україні у XIX-XX столітті, окреслення і аналіз літературного процесу на зламі XX-XXI століть, висвітлення специфіки художнього мислення та представлення літературних портретів письменників, інтерпретування прозових та поетичних творів; навчання аналізувати художні тексти та розвивання навичок критичного мислення, вміння давати оцінку літературним явищам та процесам.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основними завданнями вивчення дисципліни “Актуальні проблеми української літератури в школі” є знання основних тенденцій історико-літературного процесу XIX-XX століть; біографічних відомостей про письменників; змісту художніх творів. 	
4. Результати навчання (компетентності)	

У результаті вивчення курсу студенти повинні мати:

- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності;
- здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- здатність активно застосовувати професійно-профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів із використанням передових освітніх технологій;
- здатність вільно оперувати фаховими термінами для виконання професійних завдань;
- здатність трансферу сучасних наукових досягнень у загальноосвітні навчальні заклади, у практику викладання української мови та літератури; обміну досвідом професійної діяльності та критичного аналізу власних педагогічних напрацювань;
- володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів;
- здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників;
- здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери;
- здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії й історії української мови та літератури, дисциплін за вибором мовознавчого та літературознавчого спрямування, орієнтуватися в сучасному українському літературному процесі з настановою на практичне втілення в освітньо-професійній діяльності;
- уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання української мови та літератури (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.
- вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання;
- знати норми української літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;
- осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості;
- уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діахронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті;
- уміти аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах літературознавства, мовознавства, методики навчання фахових дисциплін; оцінювати результати власних наукових досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій;
- оцінювати розвиток мовознавчої, літературознавчої думки від давнини до сучасності, знати відомі праці українських і зарубіжних філософів, лінгвістів, культурологів, літературознавців.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні			18		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
I	014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література	четвертий	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Література як усвідомлений вибір. «Хвороба росту в літературі. Проблема вибору.	Лекція – 2 год, Самостійна робота – 5 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Літературозначі пошуки як фактор впливу на літературний процес.	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 10 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Нове прочитання української класичної літератури (Шевченко, Франко, Леся Українка).	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 10 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Літературно-мистецьке життя початку ХХ століття. Європейські впливи модернізму на українську поезію	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 5. Поетичні та прозові дебюти першого десятиліття двадцятого століття. Постать та творчість Лесі Українки.”</p>	<p>Практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>Див. п.8</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Діалог модерністського та народницького в українській літературі початку двадцятого століття.</p>	<p>Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>Див. п.8</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Літературні підсумки 90-х. Ідеологічні протистояння 90-х рр. ХХ ст. Поділ і боротьба поколінь. «Герої» і «персонажі» літературних 90-х.</p>	<p>Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>Див. п.8</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 8. Літературна періодика як важливий чинник розвитку літературного процесу. Криза літературної періодики. Альманахи, збірники, журнали. Електронні ресурси.</p>	<p>Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>Див. п.8</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>

Тема 9. Стильові пошуки сучасної української прози в контексті чинної програми в школі	Практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 10. Українська поезія к.ХХ-поч. ХХІ століть: між традицією і постмодерном.	Практичне заняття – 2 год Самостійна робота – 10 год	Див. п.8	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3.Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p> <p style="text-align: center;">Засоби діагностики успішності навчання</p> <ul style="list-style-type: none"> • усне опитування (за планами практичних занять) • контрольна робота <p><i>Приклад контрольних завдань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна українська проза: своєрідність художнього мислення 2. Поетичний світ Івана Малковича <ul style="list-style-type: none"> • тести <ol style="list-style-type: none"> 1. До письменників «Розстріляного Відродження» належать: <ol style="list-style-type: none"> а) Григорій Чупринка, Микола Вороний, Олександр Олесь; б) Аркадій Казка, Олекса Влизько, Іван Крушельницький; в) Іван Дзюба, Іван Світличний, ЄвгенСверстюк. 2. Ігор Римарук є автором поетичних збірок: <ol style="list-style-type: none"> а) «Смереки», «Потоки», «Космацький узір»; б) «Маргінес», «Кров зухвала», «Південний Схід»; в)»Висока вода», «Упродовж снігопаду», «Нічні голоси». <ul style="list-style-type: none"> • реферати: <p style="text-align: center;"><i>Теми рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен поетичного світу Ігора Калинця 2. Психологізм малої прози Григора Тютюнника. 3. Художні особливості прози Емми Андіївської 4. Літературний Івано-Франківськ: «герої» і «персонажі» 90-х років ХХ ст. . <ul style="list-style-type: none"> • самостійна робота
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів Забороняються плагіат та списування. Лекційні заняття не

відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

7. Політика курсу

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](#) і [Положення 2](#)

8. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури у 12 томах. – Київ: Наукова думка, 2014 .
2. Сучасна українська література кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст.: [Для ст. шк. віку]: / Упорядкув. Текстів, передм., підготовка навч.-метод. матеріалів І.М. Андрусяка. – К.: Школа, 2006. – 464 с.: (Шкіл. хрестоматія)
3. Тетян Качак. Актуальні проблеми сучасної української літератури. Навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ, 2009. – 100 с.
4. І.М. Констанкевич, В.Г. Сірук. Сучасна українська література: стилі, покоління, творчі індивідуальності. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. - 328 с.
5. Леонід Ушкалов. Що таке українська література. – Львів: ВСЛ, 2015. – 352 с.

Допоміжна

1. Євген Баран. Шоколадна Україна. – Брустури: Дискурсус, 2016. – 88 с.
2. Євген Баран. Тиша запитань. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2011. – 532 с.
3. Оля Гнатюк. Прощання з імперією. Українські дискусії про ідентичність. – К., 2005.
4. Ярослава Мельник. Апокрифічний код українського письменства. – Львів: В-во УКУ, 2017. – 376 с.
5. Нам усім пощастило. Розмови з Юрієм Андруховичем. – Брустурів: Дискурсус, 2017. – 240 с.
6. Олег Соловей. Оборонні бої. – Донецьк: В-во БВЛ, 2013. – 428 с.
7. Віктор Неборак. Лексикон А.Г. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. – 576 с.
8. Чеслав Мілош. Велике князівство літератури. – Київ: Дух і Літера, 2011.- 440 с.
9. Володимир Даниленко. Лісорубу пустелі. Письменник і літературний процес. – Київ: Академвидав, 2008. – 352 с.
10. Роксана Харчук. Сучасна українська проза. Постмодерний період. Київ: ВЦ «Академія», 2008. – 248 с.
11. Карл Е. Шорске. Віденський fin-de-sieclt. Політика і культура. Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. – 320 с.
12. Умберто Еко. Роль читача. Дослідження з семіотикитекстів. – Львів: Літопис. 2004. – 384 с.

